

Радянський ШЕДАГО

ОРГАН ПАРТКОМУ,
РЕКТОРАТУ,
ПРОФСПІЛКОВИХ КОМПІТЕТІВ
ТА КОМПІТЕТУ ЛКСМУ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО
ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
ІМЕНІ В. СТЕФАНІКА

Газета заснована 30
вересня 1988 року.

3 ЖОВТНЯ 1989 р.

№ 30 (42)

На засіданні ради Інституту

Днями відбулося чергове засідання ради Інституту, на порядку денному якого було обговорення підсумків експерименту по включенню третього літнього семестру у навчально-виховний процес (доповідач — завідувач кафедри ТМПКР, доцент Ю. М. Томин), виконання плану запрошення вчених у 1988-89 навчальному році і затвердження плану на 1989-90 навчальний рік (доповідач — професор П. С. Федорчук), а також розглядалися питання про представлення монографії професора Д. М. Фрейка, Л. І. Межигурської, М. А. Галушак «Фізика і технологія полупроводникових плінок» на конкурс на кращі наукові роботи, виконані у вузах; про рекомендацію студентських наукових робіт на республіканський конкурс тощо.

Із звітом приймальної комісії про підсумки прийому до Інституту у 1989 році і завдання кафедр по дальшому удосконаленню профорієнтаційної роботи у світлі Постанови ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по докорінному поліпшенню якості підготовки і використання спеціалістів з вищою освітою у народному господарстві» виступив відповідальний секретар приймальної комісії доцент Р. І. Собкович.

При підбитті підсумків експерименту по включенню третього літнього семестру у навчально-виховний процес майбутніх вчителів були відзначені деякі недоліки у його проведенні, зроблені певні висновки. А також було прийняте рішення ради «Про підсумки експерименту по включенню третього літнього семестру в навчально-виховний процес майбутніх вчителів та факультету іноземних мов тощо.

На раді також обговорувалися деякі організаційні питання.

Н. ЯСНА.

За дружбу народів

Минулого вівторка на стадіоні «Електрон» в обласному центрі, відбувся загальноміський мітинг «За інтернаціональне братерство, єдність народів, за прискорення перебудови». У числі багатьох тисяч його учасників — студенти та викладачі нашого Інституту. Ініціаторами мітингу виступили трудові колективи, партійні організації виробничого об'єднання «Промприлад», Інституту нафти і газу, міському комсомолу. Усі, хто прийшов на мітинг, були пройняті єдиним прагненням — згуртувати ряди для успішного виконання перебудовних завдань, жити в мирі й братерстві з усіма народами багатонаціональної країни.

Відкрив мітинг перший секретар міському партії Я. П. Федорчук, який охарактеризував складне становище в обласному центрі, закликав усіх до витримки, поваги, до високої самодисципліни. Перед мікрофоном — робітники, службовці, матері, ветерани війни. І в кожного на устах слова про те, що у цей випробувальний період перебудови нашої держави, нашого суспільства кожна людина мусить проявити себе як патріот-інтернаціоналіст.

На трибуні — ректор педінституту, доктор філологічних наук, професор В. І. Кононенко. Його прохання схвалялися, жити в мирі і братерстві, а не у війні народу з народом Закарпаття. Його заклик подумати над тим, як гуманізувати національні відносини, як добитися того, аби наші діти жили у дружбі, щасливою сім'єю, зачепив душевні струни кожного учасника мітингу.

До присутніх звернувся секретар обкому Компартії України Е. А. Новицький, прикарпатський письменник С. Г. Пушик, представники інтелігенції. Мітинг продемонстрував зіткнення різних думок, тим більше, що на ньому були присутні представники неформальних об'єднань, члени міського товариства «Рух», які відстоювали свої позиції. Однак прагнення у всіх було єдине: не допустити кровопролиття між націями, народами, жити у злагоді. Учасники мітингу прийняли звернення до трудящих Прикарпаття, у якому закликали кожного чесного громадянина, кожен трудовий колектив докласти максимум зусиль для прискорення перебудови, для владнання міжнародних конфліктів.

(Наш кор).

Про завдання Товариства

НОТАТКИ ІЗ ЗБОРІВ ІНСТИТУТСЬКОГО ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Уже три роки громадськість України схвильовано обговорює тривожне становище з українською мовою. Як життєдайного сонця, очікуємо ми прийняття Верховною Радою УРСР доповнень до Конституції та Закону про мови. І ось саме в ці дні воскресіння нашого слова кожен з нас задумується над своєю лептою, яка б сприяла наповненню очікуваного Закону реальним змістом. З цих позицій і виходив наш первинний осередок Товариства української мови ім. Т. Шевченка, проводячи своє чергове засідання.

Із звітом про роботу осередку з часу його заснування виступив голова Інститутського Товариства, декан філологічного факультету М. П. Лесюк. З болем говорив він про те, що наш вузівський осередок працює ще не на повну

силу, за що має дорікання від ради обласного Товариства. Справді, не чути в обласному центрі голосу викладачів і студентів педагогічного інституту, до цього часу не проведена у вузі Шевченківська конференція, не спромоглися відзначити ювілей М. Коцюбинського, викладачі беруть недостатню участь у пропаганді українського слова.

Не буду зупинятися на тих позитивних моментах, про які говорилось на зборах, тим більше, що про них уже писала газета «Радянський педагог». Предметною була розмова про те, що належить зробити членам Товариства. Насамперед, зазначалося у доповіді і виступах, потрібно наполегливо працювати над тим, щоб залучити до нашого осередку нових членів — шанувальників рідного слова. Крім того, за-

вдання полягає у роз'ясненні — на даному етапі, — а після офіційного затвердження — втілення в життя статей Закону про мови в УРСР. Варто обміркувати також питання про можливість відкриття курсів української мови для різних категорій працівників, особливо інженерно-технічних. Висловлювалось також побажання до російськомовних викладачів перейти на викладання предметів українською мовою.

Доповідач поділився своїми враженнями від об'єднаного Пленуму Спільних письменників України та гольовної ради Товариства української мови, яке було присвячене обговоренню мовної ситуації в республіці і проекту Закону про мови. Резюме його виступу: «Закон про мови обов'язково мусить народитися досконалішим, здоровішим,

бо за сферою своєї дії він сягає у наше майбутнє». Свої слушні зауваження до проекту закону висловили члени первинного осередку Товариства української мови Л. І. Батюк, Л. М. Кіличенко, М. Б. Хороб, Я. Семенів, З. Кіндрачук та інші.

Збори прийняли рішення звернутися до ректорату з проханням запровадити різноманітні бланки, форми, які пропонує навчальна частина, українською мовою, а також вести українською мовою діловодство в Інституті. Було запропоновано також встановити стенд для стіннівки та оголошення первинного осередку Товариства української мови.

Г. ВИННИЧУК.

Староста групи УН-41,
член ради осередку Товариства української мови.

Рідна мова повинна звучати

Я повністю схвалюю проект Закону про мови в нашій республіці. Все логічно і справедливо — на території кожної з республік повинна звучати рідна мова корінного населення, народу. Хочу зупинитись на тих пунктах проекту, які стосуються дитячих дошкільних закладів. У статті 23 говориться, що виховання повинно вестися державною мовою, а для російських дітей повинні створюватися окремі групи, але щоб кількість таких груп

не перевищувала кількість українських груп. А взагалі-то я вважаю, що людина повинна спілкуватися мовою тієї республіки, в якій живе. Тобто незалежно, чи ця людина за національністю таджик, вірмен, француз, англієць, але якщо вона живе на Україні, то повинна володіти українською мовою.

Дуже хочеться, щоб ця перебудова в галузі мови не затягнулася на невзначайний строк. І ще хотілося б, щоб у нашому інституті усі предмети викладалися українською мовою.

Т. ДЕМ'ЯНЧУК.

Студентка групи ППД-18.

Зберегти народні традиції

Дуже доречний законопроект про мови на Україні. У ньому відтворилися прагнення всього українського народу. Як була ще малою, то зауважила, що у магазинах, на вулицях частіше звучить російська, аніж українська мова. І це на Україні...

Гадаю, завдяки Закону про мови справи зміняться, і скрізь зазвучить мелодійна рідна мова. Зараз я навчаюся на дошкільному відділенні і мрію після його

успішного закінчення піти працювати в дитсадок з українською мовою виховання. Щоб мати змогу прищеплювати малюкам багатющі народні традиції, знайомити їх з фольклором. Вважаю, що нашим дітям це дуже потрібно. Тільки тоді, коли дитина змалечку переймається любов'ю до рідного слова, знатиме традиції своїх бабунь, веселих і сумних співаків, тільки тоді вона відчуватиме себе справжнім патріотом у дорослому віці.

С. ФЕДИНЯК.

Студентка групи ППД-18.

ПЕДВУЗ — ШКОЛА

Наче бджолиний вулик — середня школа № 23. А минулого тижня у цьому учнівському вулику відбулося піднесення: школа готувалася до свята рідної мови, народних українських традицій. Ініціаторами й організаторами його стали завуч з позакласної роботи Б. В. Глиняний, доцент кафедри ТМПКР педінституту М. М. Соля, готували його учні, вчителі, студенти та викладачі вузу.

У програмі свята — виставка квітів, що стала яскравою демонстрацією дитячої фантазії, смаку, любові до рідного народу, до всього, що створено попередніми поколіннями. Усі барви осені — від помірних, пастельно-тужливих кольорів до багрянцю, жовтогарячості, революційного пурпуру — увірвала в себе виставка, на якій представили оригінальні композиції і старшокласники, і учні середніх класів. Захоплює глибина змісту кожного, не побоюся цього

Пошануй рідне слово і пісню

слова, витвору мистецтва цих ще не коронованих чарівників. Не може не хвилювати те, що кожна із композицій, де традиційна українська вишивка, екслібрисні роботи так оригінально поєднані з осінніми квітами, дихає любов'ю до рідної землі Шевченка і Франка, красномовно свідчить про шанобливе ставлення до історії й сьогодення краю. Скажімо, не повторне враження справляють дві дивної краси троянди, скомпоновані під девізом «Вже возз'єднана навіки земля Шевченка і Франка» (робота учнів 10-Б класу); а букет вогненних жоржин — як символ розквіту української мови: «Мужай, прекрасна наша мова, серед прекрасних братніх мов» (10-В клас). «Червоні знамена вересня», «Вечір в Карпатах», «Розцвіла Україна, наче квітка червона, в єдиному колі братів і сестер», «Хай щастить вам, люди добрі» — тільки назви композицій

красномовно свідчать про те, що у нашого підростаючого покоління відроджується національна самосвідомість, проявляються найкращі людські прагнення.

А на шкільному подвір'ї у розпалі свято. На чільному місці — портрет Великого Кобзаря у віночку квітів. Спочатку своє мистецтво танцю й співу демонстрували наймолодші. А піонери 5-х — 7-х класів, мабуть, чи не вперше у своєму житті побували на українських вечорницях. І не просто споглядали, а були їхніми активними учасниками. Кожен клас підготував з нагоди свята номери художньої самодіяльності. Діти з радістю співали українських пісень «Червона калина», «Іхав, іхав козак містом», «Розпрямуйте, хлопці, коней», «Садок вишневий коло хати», танцювали, водили хоровод. Учні з 5-Б інсценізували українську народну пісню «Два півники, два півники горох» (Закінчення на 2 стор.).

■ АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

Зараз національні проблеми в нашій країні стоять так само гостро, як і економічні. Час і перебудова з цього приводу постійно ставлять нові запитання. І судячи з останніх зустрічей, розмов в дискусійних клубах інституту, не на кожне з них знаходиться у людей відповідь.

Тому ми підібрали пакет подібних запитань і попросили відповіді на них секретаря парткому інституту М. М. Яцуру.

— Михайле Михайловичу, нещодавно закінчився Пленум ЦК КПРС з національного питання. Відбувся він вже тоді, коли оголосили ряд раніше не відомих проблем, зав'язалися нові вузли. Тому студентів, природно, цікавить: чи не затягнуто було із винесенням цього, без сумніву, глобального питання на такий вагомий партійний форум?

— Думаю, що так. Посудіть самі. Перебудові вже скоро чотири роки. А більшість проблем, зав'язалися нові вузли, в міжнародних стосунках проявилися чи не з перших її днів. Однак належну оцінку ситуації, конкретні шляхи її вирішення накреслено тільки зараз. А коли б почали розв'язувати ці вузли раніше, конфліктних ситуацій могло б і не бути. Крім того, відсутність чітких концепцій у цьому питанні, нерозпорядливість окремих партійних комітетів, безініціативність, а іноді повний нерозуміння серйозності проблем скористалися далеко не найкращі сили нашого суспільства. У деяких республіках і регіонах ініціатива частково переходить у рук партії, тому, гадаю, нам ще в деяких випадках доводиться, образно кажучи, доганяти поїзд.

— На Пленумі згадувалося, що причиною міжнародних конфліктів є не лише екстремізм і людська несвідомість. Буває й так, що чутки, а іноді й провокації йдуть з боку окремих офіційних осіб.

— Думаю, що є ще люди

антиперебудового табору, які зацікавлені у роздуванні міжнародних конфліктів. Ім, гадаю, це потрібно, аби показати, що національне відродження, яке йде в процесі загального оновлення країни, породжує націоналізм. А значить знову потрібно твердої руки. Ймовірно, що та

риторії республік пріоритет надається мові корінного населення як державній, то виходить, що тепер перше місце належатиме російській, як в застійні часи. Але це ж не так. Йдеться про надання російській мові, в контексті нового часу, статусу засобу міжнародного спілкування. Зрештою, того, що закладено в подібних законодавчих

ні разу не відчув якихось проявів національної зверхності по відношенню до себе як українця.

— Як ми знаємо, відродження національної гідності, почуттів грас неабияку роль у розвитку суспільства. Прикладом економічного росту, саме завдяки національному фактору, є найрозвинутіші країни світу — Японія, ФРН, Тайвань, Південна Корея та інші. В процесі національного відродження народів нашої країни цей фактор теж має зіграти свою позитивну роль в економічному піднесенні СРСР. Як це буде на практиці, приміром, у нас!

— Складне питання. Адже згадані країни є фактично однонаціональними. Так що ріст національної гордості і бажання принадлежності до свого народу показати активним і умілим трудом тут не супроводжувалось пригніченням свідомості і прав інших груп населення.

У нас же ситуація інша. В регіоні, наприклад, проживає, крім українців, чималий відсоток росіян, поляків, білорусів тощо. Це потрібно обов'язково враховувати. Думаю, тут було б доцільно стимулювати здорову міжнародну конкуренцію, пропагуючи в економічних успіхах інтернаціональне через національне. Як? А хоча б взаємним перейманням ліпшого у народів-братів.

Ми використовуємо цей фактор і зараз, і в майбутньому будемо. Але не маємо забувати про делікатність національної душі. Через те не слід знімати руку з пульсу цих процесів.

— І останнє питання. Стосується воно нашої теми, але значно простіше. Як вам фестиваль «Червона рута»? Знаю, що він сподобався багатьом.

— Що ж. Скільки людей, стільки й думок. Мені особисто цей фестиваль не сподобався. Мало мистецтва — багато кон'юктур.

Розмову вів
О. ОЛЕКСЮК.

Ми живемо у спільному домі

кі особи є і в апаратах радянських та партійних органів. Адже ми знаємо, що далеко не кожному, хто сидить у керівному кріслі, до вподоби перебудова. Прикладом такого можуть бути Вірменія і Азербайджан, де, як ми знаємо, певну роль у тому, що там зараз відбувається, відіграли окремі працівники радянських та партійних установ.

— У багатьох людей, як можна зрозуміти із прихвильних розмов як просто чутко, занепокоєння викликала пропозиція на Пленумі зробити російську мову державною на всій території СРСР. Їх турбує: чи не є це поворотом до попередніх псевдінтернаціональних часів?

— Гадаю, не варто непокоїтись. По-перше, проект такого закону буде внесено на розгляд радянського парламенту, а це, як знаємо, тепер реально демократичний орган. Так що чогось антинародного тут не пропустять. Та й, зрештою, є платформа ЦК КПРС з національного питання, в якій все спрямовано на відродження справедливості.

Стурбованість від згадки про це положення виникла, на мою думку, від самого терміну «державна російська мова». Тут мововолі напрошується порівняння. Поясню яке. Коли на території республік пріоритет надається мові корінного населення як державній, то виходить, що тепер перше місце належатиме російській, як в застійні часи. Але це ж не так. Йдеться про надання російській мові, в контексті нового часу, статусу засобу міжнародного спілкування. Зрештою, того, що закладено в подібних законодавчих актах союзних республік.

— Михайле Михайловичу, як ви оцінюєте ситуацію в міжнародних стосунках у місті, в інституті?

— Якщо брати наш вуз, то можна назвати її задовільною. Студенти і викладачі, в основному, щиро підтримують нашу позицію на дружбу і співпрацю. Наведу, на мій погляд, типовий приклад. Є у нас в інституті грузин. студент І курсу істафу. Так ось, йдемо ми днями на міський мітинг, а в колоні цей студент несе естонський прапор. Питаю у нього: чому він не взяв грузинське знамено? На це студент відповідає: «Для мене прапори всіх союзних республік дороги і шановні».

Щодо міста, то тут є складнощі. Візьмімо хоча б поширені серед частини неформалів заклик «Геть окупантів!». Яких, питається, окупантів? Тих, хто прийшов до нас у 39-му? Тих, кого народ зустрічав із квітами і хлібом з сіллю? Це вже вважаю націоналізмом. І подібних проявів можна згадати чимало.

— Шовінізм, як і націоналізм, другий кінець однієї палки, яка, як мовиться, лупить по дружбі народів. Чи зустрічалися ви з ним на практиці?

— В Івано-Франківську я з 1962 року. За цей час я

Пропонуємо до активу

● ПРОФСПІЛКОВЕ ЖИТТЯ

У зв'язку із звітно-виборною профспілковою конференцією у нашому вузі, яка відбудеться 4 жовтня, в одному з останніх номерів газети «Радянський педагог» було опубліковано список кандидатів, що пропонується колективом підрозділів інституту до складу профспілкового комітету. Ми уважно ознайомилися з цим списком. Майже всі з числа рекомендованих заслуговують на тепле слово. Це справді

люди небайдужі, активні у громадській роботі, частина з них добре знає саме профспілкову діяльність. Однак, на нашу думку, варто було б доповнити цей список ще однією кандидатурою. Маємо на увазі доцента кафедри історії КПРС комуніста Василя Миколайовича Яковичина.

Знаємо його, як надзвичайно дійову, сумлінну людину. Неабиякі організаторські здібності виявив В. М. Яковичин, працюючи на

сільськогосподарських роботах зі студентами, виконуючи доручення під час останньої виборчої кампанії до найвищого органу державної влади СРСР. Будь-яка справа, за яку береться ця людина, виконується вчасно і на високому рівні. Василь Миколайович, крім того, дуже доброзичливий і уважний до усіх, хто до нього звертається, з ким доводиться працювати.

Не помилимося, якщо бу-

демо пропонувати Василя Миколайовича й на посаду голови інститутського профкому, бо впевнені, що з нього буде хороший організатор, уважний до запитів колективу і кожного зокрема.

В. МОЙСЕНКО.
Доцент кафедри політ-економії.

А. ЧОРНИЙ.
Доцент кафедри історії КПРС.

чуває гордість за свій народ, вчиться шанувати ту бездонну скарбницю духовності, яка живить весь народ і кожен його частиночку.
Н. АРКАДЬЄВА.

■ ДО ПОЧАТКУ НАВЧАЛЬНОГО РОКУ В СИСТЕМІ ПОЛІТОСВІТИ

Семинар пропагандистів

28 вересня відбувся семінар пропагандистів, на якому було обговорено питання про завдання політичної освіти в новому навчальному році. З методичними порадами щодо проведення першого заняття «Перебудова роботи партії» — важливе ключове завдання дня» виступили доценти кафедри історії КПРС Ф. Ф. Костишин, В. Ю. Штерн. Під час обговорення було порушено питання про можливість і проблеми практичної реалізації завдань перебудови в нашому інституті. (Наш кор.)

У парткомі інституту

Минулого тижня відбулося чергове засідання партійного комітету, на якому розглянуто ряд питань. Одним з основних було питання готовності партійних організацій факультетів до нового навчального року в системі марксистсько-ленінської політосвіти.

З цієї інформацією виступила член парткому В. І. Мойсенко. Партійний комітет затвердив створення в інституті у нинішньому навчальному році чотирьох політичних шкіл, дев'яти політичних та 14 методологічних семінарів; встановлено, що єдиний день навчання — перший і третій понеділок місяця. Партійний комітет відзначив хорошу роботу пропагандистів у минулому навчальному році. В числі кращих — доценти Я. Ю. Вакалюк, К. А. Бабашкіна, В. М. Кравець, яких вирішено нагородити річною передплатою на журнал «Дружба народів» за рахунок коштів парткому.

Предметною була розмова про стан наочної агітації та естетичне оформлення інституту, шляхи їх перебудови в світлі сучасних вимог. З довідкою по цьому питанню виступив член парткому С. І. Хороб, який детально знайомив власне із станом наочної агітації на факультетах, у навчальних корпусах, у гуртожитках і дав об'єктивну оцінку тому, що зроблено в інституті і де належить докладити ще чимало зусиль. Зокрема, зазначалося, що по суті немає комплексного вирішення цього питання у навчальному корпусі гуманітарних дисциплін, у гуртожитках №№ 2, 3, 4, 5, майже відсутня наочна агітація на першому і другому поверхах центрального корпусу і т. д.

У результаті перевірки також виявлено низький рівень художнього оформлення та змісту стіннівок. Дуже часто вони однотипні, а на ряді факультетів вони зовсім відсутні. Зважаючи на те, що в інституті є тижнева багатотиражка, можливо, доцільно випускати не факультетські стіннівки, а фахові вісники. В інституті майже повністю відсутні стенди з актуальних питань життя нашої держави, республіки, Івано-Франківщини, інших питань.

■ ПЕДВУЗ — ШКОЛА

Пошануй рідне слово і пісню

[Початок на 1-й стор.]
молотили», до світлиці на вечорниці завітали косарі; плакала-жалілася, огортала душу щемом Шевченкова «Лілея» (цю поезію проникливо прочитала (див. фото) учениця 6-Г класу Л. Красій). Господарями на вечорницях були студенти Ігор Тимошкін (істафак), Галина Буряна (педфак), їм допомагали хлопці й дівчата — Мирон Литвак, Люба Лесюк, Наталя Вишневська, Тетяна Фічора та інші (фото справа). Студенти запрошували школярів до веселих конкурсів, загадок, танців. Традиційним елементом вечорниць, звичайно ж, були вареники, якими щедро пригощали господарі світлиці і які стали об'єктом цікавого змагання між командою хлопчиків-п'ятикласників та представниками шкільної адміністрації. Перемогли, звісно, школярі, на що директор П. Д. Сусак, капітан команди, підбадьорюючи своїх молодших друзів, сказав: «Хто як працює, так і їсть».

Свято завершилося піснями. Нев'янучу Івасюкову «Червону руту», «Рідний край» М. Мозгового співа-ли й учителі, й учні, батьки, гості — усі, хто кохався в українській милозвучній пісні.

Залишається побажати колективу нової школи ще багато таких чудових зустрічей з українською пісню, рідним словом, бо у таких святах наше підрастаюче покоління прилучається серцем і розумом до національної культури, від-

У «Червоної руті» взяв участь і самодіяльний народний вокально-інструментальний ансамбль «Гуцулочки». Розповісти нашим читачам про фестиваль погодилась його художній керівник Галина Федорівна Дранчук.

— Отже, Галино Федорівно, ваші враження від «Червоної руті»?

— Фестиваль був надзвичайно цікавий. Цікавий насамперед тим, що ми почули дуже багато українських естрадних пісень, багато невідомих нам раніше колективів. Він став хорошим стимулом для багатьох, тому так і зріс рівень нашої естради, і збагатився її репертуар. Колективи, різного напрямку, було надзвичайно багато: 30 рок-груп, 49 виконавців авторської пісні, 36 солістів та 49 ансамблів поп-музики. До речі, з цих 49-ти на другий тур пройшли тільки 13, і ми увійшли в це число.

— Тож боротьба точила серйозна. І ви її витримали з честю. Як готувались до цього випробування?

— Спочатку ми більше орієнтувалися на фольклорний напрямок. Але оскільки це був такий фестиваль сучасної української естрадної пісні, то нам довелося змінити свої плани. Виконували пісні нашого самодіяльного композитора Ігоря Іванціва «Чугаїстер» і «В чисту блакить»... Жюрі ми сподобались. Але, на мій погляд, великим недоліком було те, що ми не мали своїх спонсорів. Порівняно з іншими колективами, як, наприклад, ансамбль «Заграва» з Коломиї, спонсор яких, агрофірма «Прут», перерахувала на проведення фестивалю 50 тисяч карбованців, ми виглядали, як бідні родичі.

— Галино Федорівно, а щодо виконавців: хто вам сподобався найбільше (хоча конкурентів оцінювати безпристрасно нелегко)?

— Важко сказати. Всі ко-

лективи гарні, кожен цікавий чимось своїм.

— А як вам сподобалась «Сестричка Віка» зі Львова?

— Я не захоплююся рок-музикою. Тож мені важко про неї щось сказати. Найбільше мене цікавили вокально-інструментальні ансамблі. Приємне враження справив львівський колектив «Мальви». Взагалі фестиваль захоплює. Кожен хоче показати себе якнайкраще, все, що він привіз. Жюрі довелося переслухати масу творів. Це дуже важко. Як починалися прослуховування зранку, так і кінчалися деколи о четвертій ранку наступного дня. Не знаю, коли й на обід виривалися. Бувало, послушають якийсь колектив, кажуть: «Досить, з вами все вже зрозуміло». Ні, просили, наполягали: «Ви нас мусите прослухати до кінця». Так що з одного боку й цікаво було, а з другого — важко.

— Галино Федорівно, «Гуцулочки» виступали на багатьох конкурсах, були на Олімпіаді-80, на «Кримських зорях», на Всесоюзному фестивалі польської пісні в Вітебську. Знають ваш колектив і за кордоном: в Польщі, Румунії, Алжирі, Японії. А що значить у творчій долі «Гуцулочок» фестиваль «Червона рута»?

— Кожен фестиваль зба-

Цього року йому виповнилось би 40. І хто знає, скільки ще веселкових пісень розлетілося б по світу. Але доля розпорядилася інакше. Ось уже десять років цвітуть сумні квіти на могилі людини, пісням якої судилося значно довше життя і гучна всесвітня слава.

Коли згадуєш про Володимира Івасюка, в котрий вже раз почувши запис його «Водограю» з чийогось розкритого навістіж вікна, думається, що це про таких, як він, говорять в народі: «Якщо хочеш недаремно прожити на світі, викопай криницю, посади дерево, чи вирости хорошу дитину...». І відразу хочеться додати «...або напиши Пісню». Так, це про нього, бо дійсно не даремно жив на землі, бо його пісні, подолавши всі кордоны, розлетілися в усі кінці, а нещодавно зібралися на своїй батьківщині, в Чернівцях, на першому республіканському фестивалі української сучасної пісні та популярної музики «Червона рута», який проходив там з 19 по 24 вересня.

Започаткувати його проведення (раз на два роки) вирішили колегія Міністерства культури УРСР, секретаріат ЦК ЛКСМУ, колегія Держтелерадіо УРСР, Український фонд культури, правління Спілки композиторів України, правління Музичного товариства УРСР, Укрпрофрада, правління Спілки письменників України, Товариство «Україна», Товариство української мови імені Тараса Шевченка і асоціація «Зелений світ України» (при Радянському фонді миру). Побували на цьому фестивалі й івано-франківці, серед них і працівники нашого інституту. Отже — їм слово.

Чар-зілля наших пісень

(говорить учасниця)

гає нас тим, що можна порівняти свої досягнення з рівнем інших колективів, аналізуєш свої помилки, набуваєш якогось досвіду. Крім того, кожен фестиваль підносить рівень української естради, є кроком вперед для багатьох виконавців.

А конкретно для наших «Гуцулочок» — «Червона рута» дала запал до збільшої роботи. Ми зрозуміли, відчули, де треба нам допрацювати і у виконанні, і в художньому оформленні (костюми). Нам тепер легше буде себе оцінити і легше прогресувати. Збагатило нас і спілкування з іншими колективами. Багато чому можна навчитися в закордонних гостях фестивалю. На нього ж приїхали українці з Канади,

Сполучених Штатів Америки. Дуже тепло вітала публіка ансамбль із США «Солов'ї». Під їх запальні мелодії молодь навіть танцювала у проходах. Порівняно з ними нам дещо не вистачає: вміють вони з публікою працювати. Ми можемо гарно виступити, вклонитися і піти. А вони не тільки гарно виступають, але й заставляють публіку співати, танцювати, веселитися. Під час їх виступів люди дійсно відпочивають. А ми чи не вловили їх «секрет», чи не досягли цього рівня.

Запам'ятався один виконавець з Канади, на жаль, не пригадую його прізвища, тільки знаю, що звали Андрій. Глядач його моментально підтримував. Ось він виступає і тут же за-

прошує присутніх: «Співайте зі мною», показує як, і весь зал так співає, аж душа радіє. Я ще такого не бачила. Це ж треба так вміти, який артистизм!

Гарний був ансамбль з Югославії «Роса». Він не тільки зберігає народні традиції, збирає українські пісні, але керівник сама їх

пише. І в такому чисто українському стилі, що не можна повірити, що це не народна мелодія. Ось як вони зберігають свої корені, свою культурну спадщину.

— Вас теж добре приймали?

— Дуже добре! Як тільки оголосили «Гуцулочки», зал просто вибухнув оплесками.

— Так що глядач вас знає.

— І знає, і на репетиціях були. Запам'ятав, який колектив сподобався, і зустрічають вже як старих знайомих. Та й взагалі атмосфера конкурсу була дуже тепла.

— Ви не розчаровані?

— Ні в якому разі. Голівне, що ми добре виступили (призи, дипломи — не в цьому суть). Приємно, що було багато добрих відгуків. Адже наш ансамбль чимало сил і душі вклав у підготовку до фестивалю. Багато учасників доїжджали, бо живуть не в Івано-Франківську. Наталка Шпортьєв — з Іршави, Мар'яна Зейкан — з Хуста, Вікторія Драгунцова — з Коломиї, керівник оркестру Ігор Іванців, випускник нашого інституту, доїжджає з Бурштина. Все літо у нас пройшло у репетиціях і концертах від театру фольклору Володимира Нестеренка. Прийшли нам на поміч і наші випускники (Леся Мельник,

Гришук, Петро Ваклюк. Майже всі вони — студенти музично-педагогічного факультету. І всіх їх з'єднав ансамбль, любов до народної пісні.

— Галино Федорівно, а що на фестивалі не сподобалося?

— Були деякі організаційні непорозуміння, деякі прорахунки, які, сподіваюся, будуть у майбутньому виправлені. Наприклад, скрізь продавалися програмки і вісники фестивалю «Червона рута». Так програмки по карбованцю, а газети — по 30 копійок, значки — по два карбованці. Торгував ними кооператив. І оцей дух наживи на такому святі неприємно вражав. Не знаю, може так сталося, бо це вперше, нема досвіду, своїх традицій, і наступного разу буде інакше.

— А чого ще бракує фестивалю?

— Думаю, треба якось з'ясувати питання зі спонсорами. Бо одні колективи, як я вже сказала, мають своїх спонсорів і почувать себе зовсім інакше: отримують призи незалежно від того, чи вартують того, чи ні, але зі спонсором вони вже багаті. А інші лишаться як сироти. Це питання треба обов'язково вирішити.

Було дещо недопрацьовано і з боку нашого обкому комсомолу. Ми не мали перед поїздкою чіткої орієнтації: що, де і коли. Ось наприклад, було відкриття меморіальної дошки В. Івасюку, а ми про це й не знали, бо не мали навіть програмки. Тобто хотілося б, щоб у майбутньому нас орієнтували чіткіше.

— А чи маєте намір поїхати на «Червону руту» ще раз?

— Ой, це так тяжко, ви собі не уявляєте. Будь-яка поїздка не така відповідальна й складна, як конкурс, де сидить чоловік двадцять жюрі і ти в постійному напруженні. Чи поїдемо ще раз? Час покаже. В усякому разі руки не складаємо, працюємо далі, тим більше, що нас чекають інші поїздки. Планується наш виступ у Москві на Всесоюзному студентському форумі. Словом, планів дуже багато. Боюся про все говорити, щоб не зурочити.

— Ну, тоді бажаємо вам ні пуху, ні пера!

Інтерв'ю взяла Н. ЯСИНЬКА.

копався, що вона душею переживає на сцені те, що промовляють слова її пісні. На останній строфі приспіву «За тобою, Морозенку, вся Україна плаче» ця цілком врівноважена і одночасно експресивна дівчина плакала. Сльози на її очах — це внутрішній крик душі.

Друге місце у цьому жанрі посіли «Брати Гадюкіни» (Львів) і київська група «Кому вниз». Треті призери — «Зимовий сад» (Київ), «Незаймана земля» (Волинь).

«Ми не епігони» — така назва однієї із рубрик «Вісника фестивалю» № 3, в якому поет Д. Павличко відповідав на питання кореспондента:

— Кажуть, рок — не українське мистецтво. А ви як думаєте?

— Оця пісенна хвиля, яка йде у вигляді рок-музики, і дуже налякала багатьох, бо ми були не готові до неї. Через те є виступи проти. Тлумачення, що вона чужа — не вірні. Наша танцювальна, весільна музика дуже ритмічна. Вона близька до року. А ми не епігони. Ми тільки розвиваємо і доповнюємо. Воювати з рок-музикою — це відсталість, хуторянство.

А ось доповнююча думка: «Соціальний рок треба розвивати. Нас відучили індивідуально мислити. Всі мислять стадно, а соціальний рок привчає людей думати самостійно». Так відповів керівник «НЗ» на питання: чи втрачає рок прихильників через свою соціальність.

До цих слів можна

лише додати, що будь-які засоби вираження в музиці чи на естраді, які формують індивідуальність людини.

Серед співців-виконавців авторської пісні переможцями стали Е. Драч (Черкаси), В. Морозов (Львів). А його побратим по театру-студії А. Панишин, та студентка М. Бурмака — на другому місці.

Голосом національного відродження звучали на фестивалі слова пісні Е. Драча «Віддайте мову». А пісня на слова і музику львівського автора К. Москальця про долю чернівецьких дітей, виконавця В. Морозовим, — це осмислення екологічної проблеми всієї України. Виступ М. Бурмаки став чи не єдиним прикладом того, як потрібно підходити до вибору пісенного репертуару, і наскільки актуальними залишаються твори і невинуватого мало популяризовані світочі української поезії минулого.

Музика і тексти пісень фестивалю акумулювались в словах московського гостя і учасника диспуту «Червоної руті» Л. Тисячного. Він сказав, що саме культурне зростання народу наближає його до того рівня, коли державою будуть керувати закони добра.

І. СУЛЯТИЦЬКИЙ, викладач психології ІФДП.

Свято творчих талентів

(враження гостя)

Фестиваль «Червона рута» засвідчив, що Україна не збідніла на таланти. Розкрив нам цілу гаму молодіжних жанрів української музики. Він став виразником різноманітних стилів думання творчих колективів і особистостей. А для переможців він став дорогою на дальші творчі звершення. Оскільки кожен учасник конкурсу, добрим чи поганим він був, власним рівнем виконавчої майстерності формував розуміння спеціалістів: що саме є найвищим рівнем музичної культури авторських колективів на цей час.

Гран-прі «Червоної руті» жюрі одностайно присудило солісту театру-студії «Не журись», кобзарю В. Жданкіну. Життєве кредо Василя: «Взаємни з природою». Навіть на фестивалі кожен день він не забував піти до річки, чи постояти босоніж в парку чи в лісі. В такі хвилини він як чародій веде якийсь ніби внутрішній діалог з невидимим співбе-

сідником. Пильним, доброзичливим поглядом ніби вдивляється в обличчя того, хто невидимий є для нас. Але найголовніше те, що він прийнятий глибокою вірою. Він вірить в життя, у пісню, і це, за його словами, освячує, оживляє його голос.

Серед солістів ансамблю жанру поп-музики перше місце не визначено. Друге розділили Т. Курчик (Дрогобич), А. Миколайчук (Умань) та львівський ансамбль «Млин», ансамбль «Мальви» (Львів), П. Дворський (Чернівці). Наші земляки з Коломиїщини, ансамбль «Заграва» посіли третє місце.

Кожен з цих колективів виконавців по-своєму розуміє пісню, як засіб виховання. Наприклад, Андрій Миколайчук. Він працює вихователем дитсадка. Але цікавий тим, що глибоко розуміє необхідність надання дітям можливості саморозвитку.

Своєрідною є програма виступу ансамблю «Заграва». Вона побудована на основі синтезу народних

мелодій з сучасними ритмічними формами, і показала, як можна сприяти засвоєнню форм мислення. Поясню. Молодь танцює під сучасні ритми, народні мотиви слів пісні, які є виразником історії, дум, прагнень народу. То чому ж через популярні нині ритми музики, через слова пісні не вчити молодь мислити.

В цьому ми вже підходимо до стику рок і поп-музики. Проблема у їх поєднанні — не наш вимисел. Питання, як допомогти людям зрозуміти український рок, основною лінією пройшло за дискусійними столами «Червоної руті». Їх висновок: «рок — це музична публіцистика. Він необхідний, оскільки дуже живучий і всепроникний. Тому поєднання модерних форм в ритмах з українською ідеєю є основним завданням української популярної музики».

У жанрі рок-музики перше місце зайняла «Сестричка Віка». Вивчаючи різне обличчя Віки під час виступу, я глибоко пере-

Наші студенти на Миколаївщині

У вересні цього року на Миколаївщину прибув великий загін студентів нашого інституту для виконання сільськогосподарських робіт. Працюють вони зараз у радгоспах імені XX з'їзду КПРС (58 чоловік), імені 40-річчя Жовтня (375 чоловік).

Оскільки згадані господарства спеціалізуються на овочевих культурах, ділязон трудової діяльності студентів спрямовується саме на збирання їх урожаю, а також на підсобні роботи.

Очолюють майбутніх педагогів ветерани польових робіт, можна сказати, справжні бакалаври у цій справі: В. А. Шіндлер, В. М. Бондаренко, В. М. Яковичин.

На перших порах тільки примхи погоди стримували наших студентів, їх трудовий ентузіазм. А вже коли встановились погожі дні, наші майбутні педагоги показали, на що здатні. Звернемось до цифр:

За I декаду зібрано помідорів 235,5 тонн, перцю — 29,5 тонн, кавунів — 51,6 тонн. Можу сказати, що ці цифри значно перевищують норму. Найбільше доклад до цього зусилля загін № 9 (керівник — викладач В. М. Угринюк), він займає перше місце у змаганні. Другу сходинку трудового п'єдесталу пошани посіли студенти із третього загону (викладач В. М. Турчин) і, відповідно, третю — дівчата під керівництвом І. Я. Тимінського.

Але не тільки в труді відзначилися студенти. Створено 5 агітаційно-пропагандистських бригад. Основою програм є тема 50-річчя возз'єднання Західної України з Радянською Україною у складі СРСР.

Не обминули увагою наші студенти місцевих ветеранів війни, які потребують допомоги в господарстві. Але найбільш тісні зв'язки у майбутніх педагогів з місцевою школою. Тут вони активно підключились до навчального процесу. Постійно проводять зі школярами різні позаурочні заняття.

Ось так приблизно виглядають наші робочі будні на Миколаївщині. Є, звичайно, й побутові труднощі. І харчування не ідеальне. І місця ці для нас малознайомі. Але ми не сумуємо. І, не зважаючи на згадані обставини, сподіваємось на трудову перемогу.

О. ШИНКАРУК.

Комісар трудового загону ІФДП.

Під такою назвою в газеті «Радянський педагог» за 19 вересня цього року було вміщено репліку студентів фізико-математичного факультету. Розумію стурбованість, з якою писали вони цей матеріал, їхню занепокоєність загостренням екологічних проблем, надто останнім часом, їх щирі аболівання за збереження і чистоту природного середовища, зокрема на території нашого інституту. Все це, безперечно, не може залишити

● ПІСЛЯ ВИСТУПУ ГАЗЕТИ

«ХТО ВІДПОВІСТЬ ЗА ДЕРЕВА?»

байдужим читачів багатотиражки. І все ж, не заперечуючи емоції, хотілося б внести ясність з приводу порушених майбутніми вчителями питань. Тим паче, як проректор по адміністративно-господарській роботі, маю до них пряме відношення, і, гадаю, не менше, ніж авторів корес-

понденції, мене також хвилюють тривоги сьогоденного світу природи і як громадянина, і як людини.

Насамперед треба зазначити, що з введенням в експлуатацію новозбудованого корпусу для навчання студентів гуманітарних дисциплін останнім часом до-

корінно змінюється обличчя інститутської території — сказати б, і географічно, й естетично. Цьому сприяє розроблений інститутом і підтриманий відділами (зокрема архітектурним) не лише план забудови, а й оформлення території педагогічного. Звісно, в такій ситуації, дбаючи про

збереження вже наявного озеленення, потрібно проводити насадження нових видів дерев, квітів тощо, що ми й намагаємось робити. А ті дерева, які ветхі (власне таким виявилось воно на вул. Шевченка) або з якихось причин «випадали» з запланованого оформлення, хоч як це не прикро, ми змушені були зрізати. Приміром, на місці ясенів, про які йде мова у кореспонденції, буде стояти стелла, на фоні якої височітиме пам'ятник В. І. Леніну. Це аж ніяк не означає, що в згаданих місцях території зовсім не буде дерев. Спостережлива людина, мабуть, помітила, що побіля огорожі, яка, до речі, аж ніяк не порушує цілісності естетичного оформлення території вузу, посаджено 110 кленів; в інших місцях — зазеленіло 106 ялинок, на клумбах розміщено сотні різнобарвних квітів; раціонально розміщені пішохідні доріжки, заасфальтовані чи викладені декоративною плиткою.

Якщо говорити про перспективу зовнішнього оформлення всієї території інституту, то варто сказати, що з вул. Шевченка вона буде обрамлена рядом 20-ти сріблястих ялин, стіни двох будинків, що прилягають до центрального входу з боку вул. Пушкіна, будуть викладені мозаїчною плиткою, у скверку серед зелених дерев і квітів (таким він принаймні уявляється проєктувантатом неподалік автостанції зупинки) має бути споруджено пам'ятник В. С. Стефаніку, людині і видатному українському письменнику, чие ім'я носить наш інститут... Для здійснення задуманого укладено договір з одним із міських ремонтно-будівельних управлінь. Кошторис цього договору складає 35 тисяч карбованців. Найближчим часом почнуться роботи, передбачені планом загального оформлення інститутської території. Загалом у них можуть взяти участь всі бажаючі, хто хоче бачити кращим й ошатнішим свій студентський дім, свою альма-матер. Про ці роботи адміністрація повідомлятиме широкий студентсько-викладацький загал через газету «Радянський педагог».

Б. ІВАНИЦЬКИЙ.
Проректор по адміністративно-господарській роботі.

ОГОЛОШЕННЯ

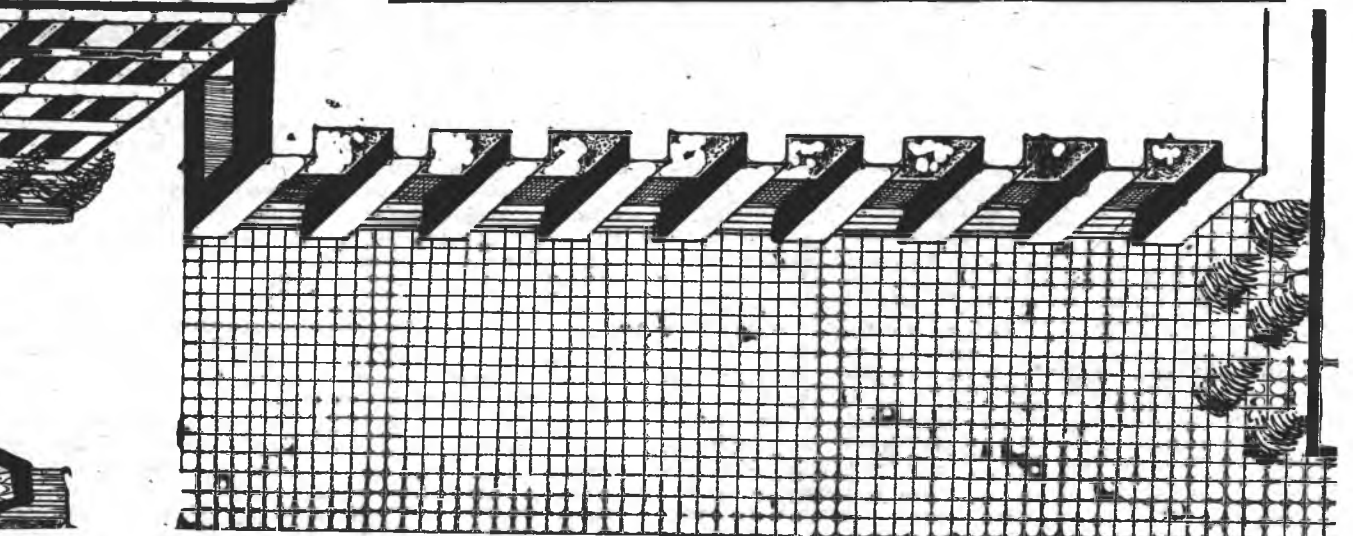
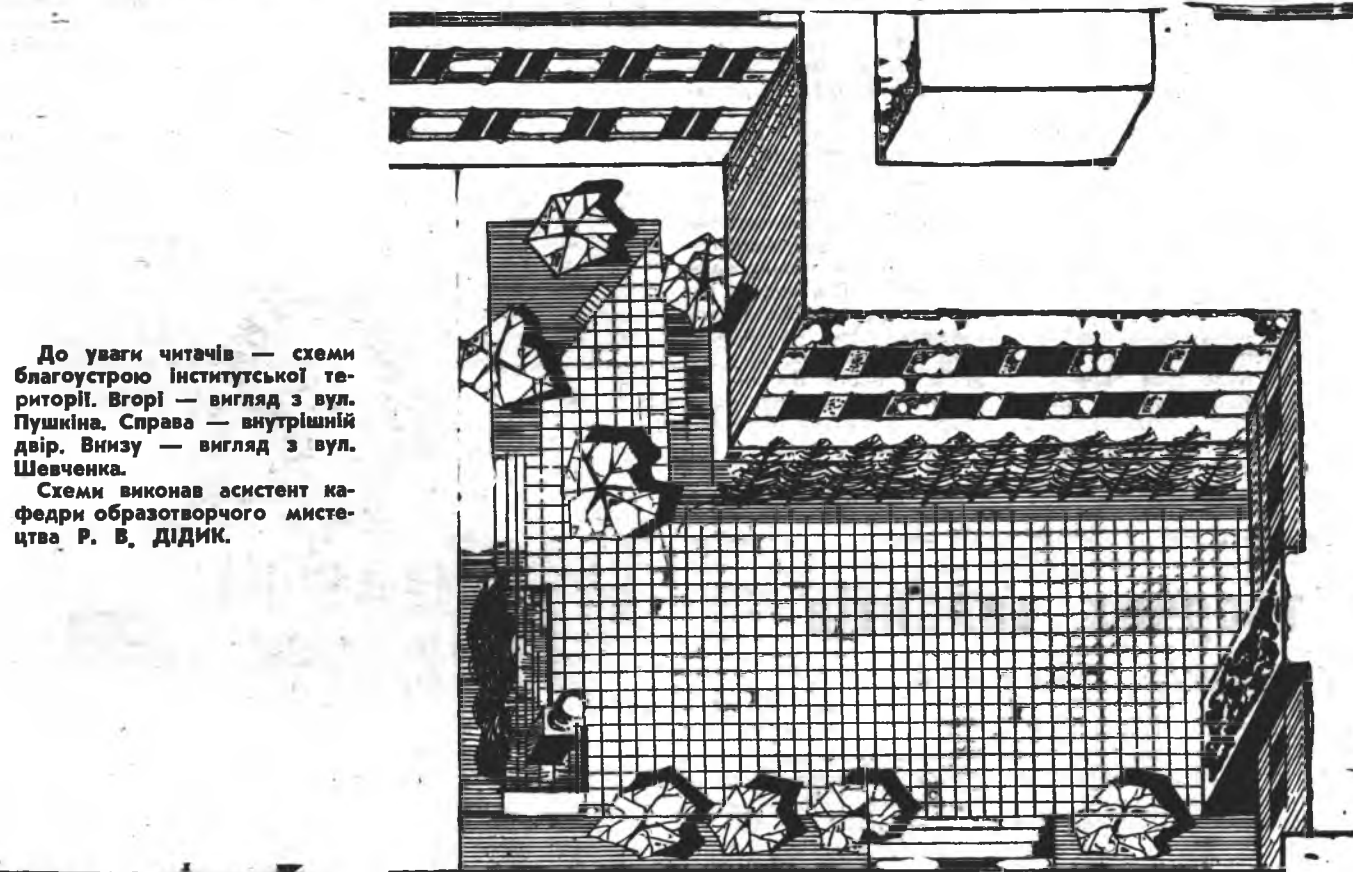
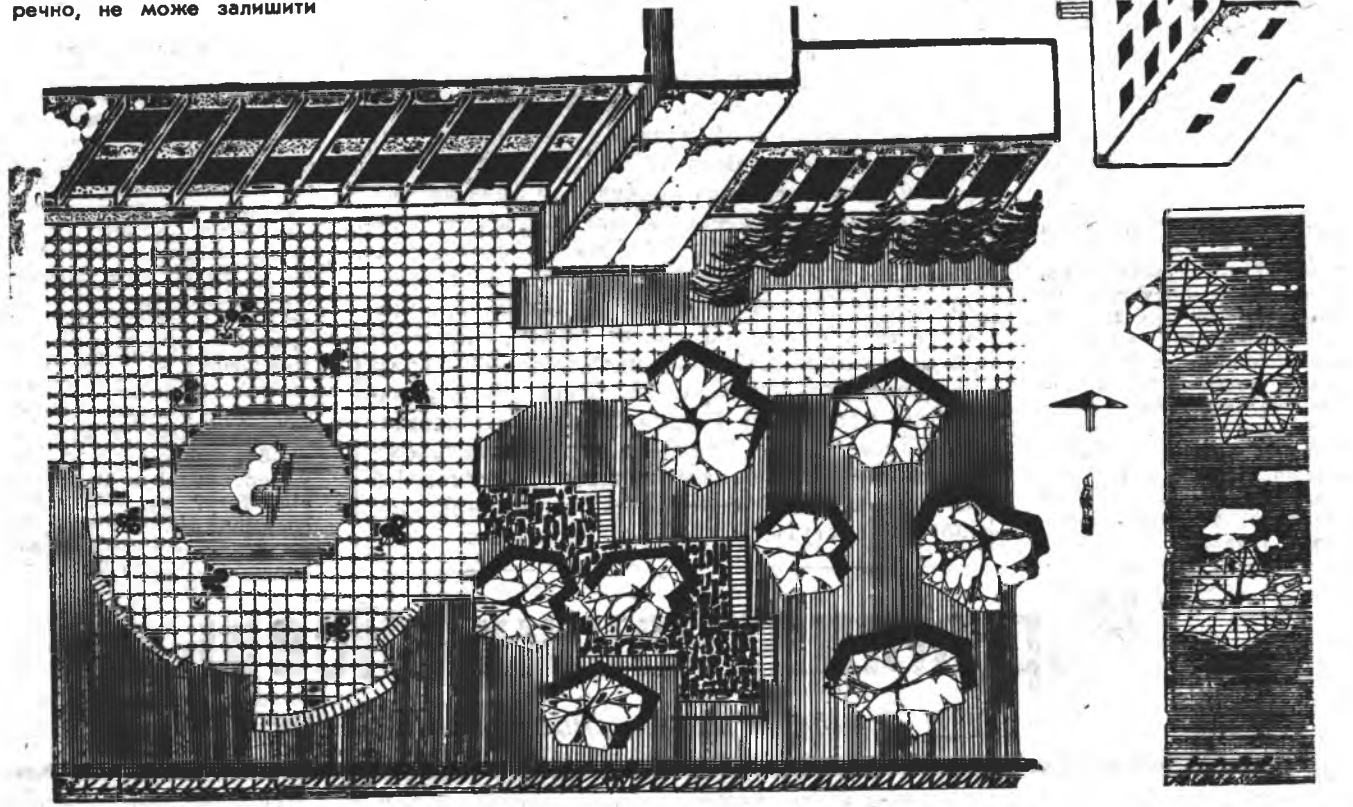
У стінах нашого інституту продовжує свою роботу літературно-мистецька студія «Зав'язь». Заняття відбуватимуться щочетверга в приміщенні редакції багатотиражної газети «Радянський педагог» (центрального корпусу, ауд. 209) о 18-й годині.

ОГОЛОШЕННЯ

Якщо ви бажаєте завжди бути в гарній фізичній формі, мати гнучке і струнке тіло, відчуття багатства та пластичності рухів, а найголовніше — брати участь у захоплюючих виставах, вас запрошує театр пангоміми «Грань».

Репетиції проводяться кожного понеділка, середі й п'ятниці о 19 годині в приміщенні актового залу педінституту.

Запрошуються всі бажаючі!

До уваги читачів — схеми благоустрою інститутської території. Вгорі — вигляд з вул. Пушкіна. Справа — внутрішній двір. Внизу — вигляд з вул. Шевченка.

Схеми виконав асистент кафедри образотворчого мистецтва Р. В. ДІДИК.

